

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 27 Şubat 2026
Sayı : 1742

10/3855

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları; kamu kurumu niteliğinde meslek teşekkülleri olarak hem üyelerinin hak ve menfaatlerini korumak hem de mesleki düzeni sağlamakla yükümlüdür. Ancak 5362 sayılı Kanun'un güncel ihtiyaçlara cevap verememesi, sicil ve NACE uygulamalarındaki belirsizlikler, ESBİS sistemindeki teknik aksaklıklar, aidat temelli zayıf mali yapı, sicil harç paylarının yetersizliği ve karar süreçlerine etkin katılımın sağlanamaması nedeniyle bu kuruluşların kurumsal kapasitesi giderek zayıflamaktadır. Meslek kuruluşlarının mali ve idari yönden güçlendirilmesi, temsil ve yetki alanlarının netleştirilmesi, teknik altyapılarının iyileştirilmesi ve mevzuatın günün şartlarına uygun şekilde yeniden düzenlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 26/2/2026

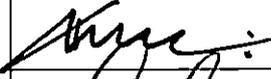
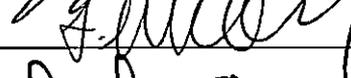
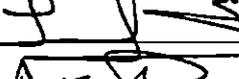
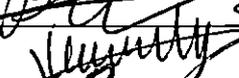
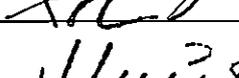
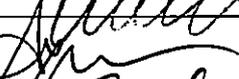
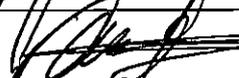
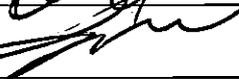
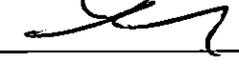
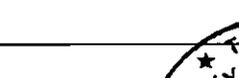
Özgür BEYERAN
Sanatkarlar Mu.

Adnan BEKER
Adnan BEKER
Ankara Milletvekili

Deniz Demir
Ankara mu.
Deniz Demir

...1742... Sayılı Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

Milletvekili	Seçim Bölgesi	İMZA
Ali KARAOBA	İzmir Mu.	
Orhan SÜMER	Adana Mu.	
Özgür Ercan İNANCI	Adana Mu.	
Velî Ağbaba	Molotya	
Servet Mullaoglu	Hatay	
Turan Tarkan Özer	İstanbul	
Ayşe BAKOĞLU	Bartın	
Murhayret Altınok	Bursa	
Süleyman Bülbül	Aydın Mu.	
Cedret AKAY	Koruh mu	
İsmail Özlale	İzmir Mu.	
Ahmet Boon YARSAK	Edirne Mu.	
Cemal ENGİNYURT	İstanbul	
Serkan SARI	Bolukent	
Eylem Eray ERGÜZ	Zonguldak	
Bülent KİS	Mersin Mu.	
Cem AVSAR	Tekirdağ	
Semra Dincer	Ankara	
Türker Aker	Kolu	

GEREKÇE

Esnaflık ve sanatkarlarımızın mesleki örgütlenmesini sağlayan esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları; kamu kurumu niteliğinde meslek teşekkülleri olarak hem üyelerinin hak ve menfaatlerini korumak hem de kamu adına belirli görevleri yerine getirmekle yükümlüdür. Yerel ekonominin düzenli işlemesi, kayıtlı ticaretin güçlendirilmesi ve mesleki disiplinin sağlanması bakımından bu kuruluşların kurumsal kapasitesi hayati önemdedir. Ancak mevcut mevzuat yapısı, mali imkânsızlıklar, teknik altyapı eksiklikleri ve idari uygulamalardan kaynaklanan sorunlar nedeniyle meslek kuruluşlarının görevlerini etkin biçimde yerine getirmekte zorlandığı görülmektedir. Bu çerçevede, esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının yapısal ve kurumsal sorunlarının kapsamlı biçimde incelenmesi gerekmektedir.

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu günümüzün ekonomik ve teknolojik şartlarına tam anlamıyla cevap verememektedir. Sicil kayıt süreçlerinde ilgili oda-ihatisas odası-karma oda sıralamasının net olmaması uygulamada tereddütlere yol açmakta; NACE kodu yönlendirmelerindeki hatalı uygulamalar ihatisas odalarının işlevini zayıflatmaktadır. Esnaf sayılma hadlerinin düşüklüğü nedeniyle üyelerin Ticaret Odalarına kayıt yaptırması sebebiyle yaşanan üye kayıpları, odaların temsil gücünü ve kurumsal sürdürülebilirliğini olumsuz etkilemektedir. Bu durum, meslek kuruluşlarının sektörel düzenleyici rolünü zayıflatmaktadır.

Meslek kuruluşlarının en önemli sorunlarından biri mali yapılarının yetersizliğidir. Gelirlerin büyük ölçüde aidata dayanması, tahsilat sorunları ve aidat borçlarının takibinde yaşanan güçlükler odaların personel istihdamını ve uzman desteği almasını sınırlandırmaktadır. Sicil harçlarından birliklere ayrılan payın düşük olması üst kuruluşların hizmet kapasitesini daraltmaktadır. Odaların yalnızca aidat gelirleriyle değil, sundukları hizmetler karşılığında elde edecekleri gelirlerle de faaliyetlerini sürdürebilecekleri bir mali yapıya kavuşturulmaları gerekmektedir.

Teknik altyapı bakımından ESBİS (Esnaf ve Sanatkarlar Bilgi Sistemi) sisteminde yaşanan aksaklıklar, veri yönetimi ve aidat takibini zorlaştırmakta; yanlış aidat yüklemeleri, geçmiş borç sekmelerinin kaldırılması ve raporlama yetersizlikleri odaların iş yükünü artırmaktadır. NACE kodu uygulamalarındaki yanlış tanımlamalar teşvik ve desteklere erişimi engellemekte; ihatisas odalarının önceliği yeterince sağlanamamaktadır.

Tüm bu nedenlerle; esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının mevzuattan kaynaklanan yetki ve temsil sorunlarının, mali yapılarının güçlendirilmesi ihtiyacının, ESBİS ve NACE uygulamalarındaki teknik ve idari aksaklıkların ve kurumsal kapasite yetersizliklerinin bütüncül biçimde incelenmesi; bu kuruluşların üyelerine etkin hizmet sunabilecek, rehberlik ve mentorluk yapabilecek ve kamu adına üstlendikleri görevleri sağlıklı biçimde yerine getirebilecek yapıya kavuşturulmaları için gerekli yasal ve idari düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

